

Slotrapportage 2024

2024

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
1 Inleiding	4
2 Beleidsrapportage	9
3 Financiële rapportage	19
Bijlagen	27
Bijlage 1: Administratieve begrotingswijziging	28
Bijlage 2: Begrotingswijziging	30

Voorwoord

Voor u ligt de slotrapportage 2024 van gemeente Hoeksche Waard. Met deze rapportage geven wij u informatie over de voortgang van onze voornemens voor 2024. Dit doen we voor de beleidsinhoudelijke zaken en ook financieel. De indeling van deze slotrapportage volgt de programma-indeling van de programmabegroting 2024.

De context waarbinnen we werken aan de gestelde doelen waren en zijn uitdagend. Zo zagen we de zorgvraag toenemen in zowel het aantal als de complexiteit en ervoeren we personeelstekorten in onze rol van werkgever en in die van opdrachtgever. De komst van een nieuw kabinet maakte dat regelingen opnieuw ter discussie stonden op zowel het sociaal domein als op het ruimtelijk domein. Voor ons als plattelandsgemeente vraagt dat veel aanpassingsvermogen.

We verwachten dat het aantal uitdagingen de komende jaren verder toeneemt. We hebben daar het afgelopen jaar waar mogelijk al op voorgesorteerd in nauwe samenwerking met inwoners, partners en omliggende gemeenten. Zo werken we al langer aan meerjarige, uiteenlopende duurzaamheidsvraagstukken, kiezen duidelijker positie in de regio en stellen onze eigen visie centraal.

Een ander groot en actueel vraagstuk is het beschikbaar en betaalbaar houden van de zorg voor die inwoners die dat echt nodig hebben, ook na 2030. Met verschillende partijen op het gebied van Wonen, Welzijn en Zorg hebben we daar stevig aan gewerkt en we zijn goed op weg met de uitvoering.

Uit deze slotrapportage blijkt dat de uitvoering van de doelstellingen/activiteiten uit de programmabegroting 2024 grotendeels op koers ligt: we realiseren het overgrote deel van de doelen uit de begroting. Het is goed om ons daarbij te realiseren dat de gestelde doelen vaak een meerjarig karakter hebben en daarmee dus nog niet (allemaal) gereed zijn. Ook de komende jaren hebben deze daarom onze aandacht.

In de financiële rapportage zijn de autonome ontwikkelingen van bestaand beleid verwerkt en hebben wij alle budgetten bijgesteld naar actuele inzichten. Met het oog op de aangescherpte regels in het kader van de begrotingsrechtmatigheid hebben wij in deze slotrapportage alle budgetten (zowel de baten als de lasten) zo nauwkeurig mogelijk bijgesteld. Daar waar budgetbijstellingen in 2024 een structurele doorwerking hebben in de jaren daarna, is deze structurele doorwerking ook meerjarig verwerkt in de begroting.

De financiële rapportage laat een positieve bijstelling zien van de begroting 2024 van € 2,0 miljoen, voornamelijk veroorzaakt door aanvullende middelen in het gemeentefonds, een aanvullend (incidenteel) voordeel op de rijksmiddelen die wij in het kader van de opvang van Oekraïense vluchtelingen ontvangen, een bijstelling van de belastinginkomsten en enkele budgetten die in 2024 niet (volledig) worden besteed en (deels) worden doorgeschoven naar 2025. Hier tegenover zien wij ook een aantal nadelen, met name op het gebied van jeugdhulp, riolering en als gevolg van het treffen van een aanvullende voorziening voor toekomstige verplichtingen. Het verwachte jaarrekeningresultaat 2024 op grond van huidige inzichten bij deze slotrapportage is € 7,0 miljoen (positief).

Wij kijken ernaar uit om samen met u begrotingsjaar 2024 op een goede manier af te ronden!

1 Inleiding

Voor u ligt de slotrapportage 2024 van gemeente Hoeksche Waard. Hierin geven wij inzicht in de voortgang van de geformuleerde doelstellingen en onderwerpen/activiteiten uit de (actuele) begroting 2024.

1.1 Algemeen

De slotrapportage beschrijft of de belangrijkste doelstellingen uit de geactualiseerde programmabegroting op schema liggen. Het doel is rapporteren over de belangrijkste beleids- en financiële afwijkingen in de programma's van het huidige begrotingsjaar. Indien nodig kan de raad gevraagd worden om herverdeling van budget tussen programma's of het muteren op reserves. Naast tekorten moeten ook overschotten op budgetten gemeld worden.

De slotrapportage bevat de volgende onderdelen:

- **Samenvatting en toelichting**
Hierin geven wij een beeld van de uitkomsten van de slotrapportage en lichten wij de belangrijkste ontwikkelingen en verschillen toe.
- **Beleidsrapportage**
In de beleidsrapportage is, per programma, een verantwoording opgenomen over de voortgang van de maatschappelijke effecten, doelen en speerpunten uit de actuele programmabegroting. Hierover wordt gerapporteerd door middel van een indicator en indien nodig geven wij een toelichting.

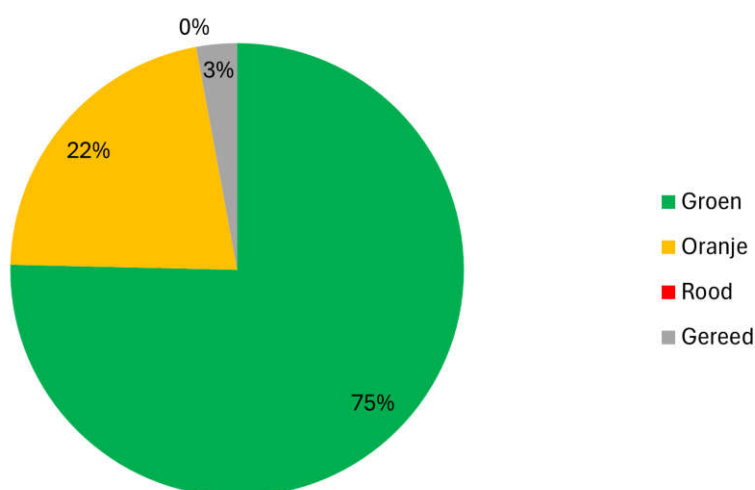
✓	Gereed
■	Uitvoering loopt conform planning en gestelde kaders
■	Uitvoering staat onder druk, kans op afwijkingen. Extra bewaking van de kaders en planning
■	Uitvoering wijkt in negatieve zin af van de planning en gestelde kaders. Maatregelen zijn vereist

1.2 Samenvattend beeld

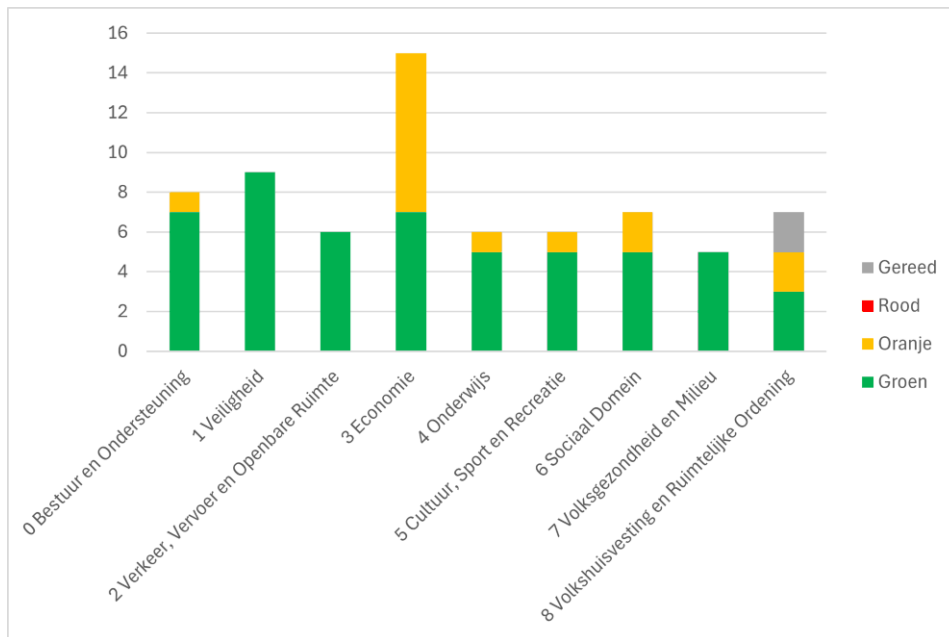
Beleidsrapportage

Er wordt in deze slotrapportage, in totaal, gerapporteerd over 69 maatschappelijke effecten, doelen en of speerpunten. Daarvan zijn er 2 gereed (0 bij zomerrapportage ZR), 52 indicatoren groen (62 ZR), 15 indicatoren oranje (7 ZR) en 0 indicatoren rood (0 ZR).

Dit geeft het volgende beeld:

Voortgang per programma:

Financiële rapportage

Hieronder treft u een totaaloverzicht van het actuele financiële beeld vóórafgaand aan de slotrapportage 2024:

(Bedragen x €1 mln)

Actueel financiële beeld voorafgaand aan Slotrapportage 2024		2024
A	Begrotingssaldo primitieve begroting 2024	-0,9
	Tussentijdse begrotingswijzigingen:	
	1e BW 2024: Effecten septembercirculaire 2023 (9/11/23)	-0,5
	2e BW 2024: Nieuwe beleidsvoornemens en dekkingsplan (9/11/23)	1,4
	20e BW 2023: Aankoop grond Kreupeleweg Klaaswaal (7/11/23)	-0,0
	23e BW 2023: Slotrapportage 2023; geamendeerd ivm nachtbus (12/12/23)	1,0
	5e BW 2024: Grondexploitatie tijdelijke huisvesting Goudswaard (30/1/24)	0,0
	12e BW 2024: Fusie SV Fortuna Be Quick (17/9/24)	-0,4
	14e BW 2024: Zomerrapportage 2024 (11/7/24)	3,9
	18e BW 2024: Grondverkoop basisschool De Ark Oud-Beijerland (17/9/24)	0,4
	20e BW 2024: Grondverkoop Gezondheidscentrum Oud-Beijerland (17/9/24)	0,2
B	Actueel begrotingssaldo vóór Slotrapportage	4,9

De begrotingswijzigingen die géén effect op het begrotingssaldo hebben zijn vanwege de leesbaarheid buiten dit overzicht gehouden. Vanwege de afronding worden bedragen kleiner dan €50.000 weergegeven als € 0,0 mln.

Ontwikkelingen saldo 2024

Het actuele begrotingssaldo 2024 ná de zomerrapportage 2024 en na verwerking van de effecten van de mei-/septembercirculaire 2024 bedraagt € 4,9 miljoen positief. Dit is het saldo vóóordat de effecten van deze slotrapportage zijn verwerkt. Onderstaande tabel bevat de effecten van de slotrapportage per programma.

(Bedragen x €1 mln)

Actueel begrotingsaldo ná Slotrapportage 2024		2024
C	Slotrapportage: effecten per programma	
	0. Bestuur en ondersteuning	-1,2
	1. Veiligheid	-0,1
	2. Verkeer, Vervoer en Openbare Ruimte	-0,5
	3. Economie	0,3
	4. Onderwijs	0,1
	5. Sport, cultuur en recreatie	0,1
	6. Sociaal Domein	-0,2
	7. Volksgezondheid en milieu	-0,6
	8. Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening	-0,1
	Algemene Dekkingsmiddelen, Overhead, Vpb en onvoorzien	4,2
	Totaal effecten Slotrapportage	2,0
	Saldo begroting 2024 na slotrapportage (B+C)	7,0

De bedragen zijn weergegeven in miljoenen en afgerond op 1 decimaal. Derhalve worden bedragen kleiner dan €50.000 weergegeven als € 0,0 mln.

Uit bovenstaande tabel blijkt dat wij in deze slotrapportage de budgetten in totaliteit met € 2,0 miljoen positief bijstellen. De grootste bijstellingen per programma zijn te vinden in het onderdeel 'Algemene dekkingsmiddelen, overhead, Vpb en onvoorzien' (ca. € 4,2 miljoen) en in programma '0. Bestuur en ondersteuning' (ca. -/- € 1,2 miljoen). Na verwerking van de budgetbijstellingen bij deze slotrapportage bedraagt het geprognosticeerde jaarresultaat 2024 ca. € 7,0 miljoen positief (waarvan € 2,0 miljoen is opgenomen in deze slotrapportage).

In deze slotrapportage 2024 zijn de budgetten bijgesteld naar actuele inzichten (peilmoment medio oktober 2024). Uiteraard kunnen zich in de laatste maanden van 2024 nog ontwikkelingen voordoen die van invloed zijn op het uiteindelijke jaarresultaat. In paragraaf '3.13 Risico's en aandachtspunten' hebben wij enkele ontwikkelingen en risico's benoemd die naar huidige inzichten mogelijk nog invloed hebben op het uiteindelijke jaarresultaat 2024.

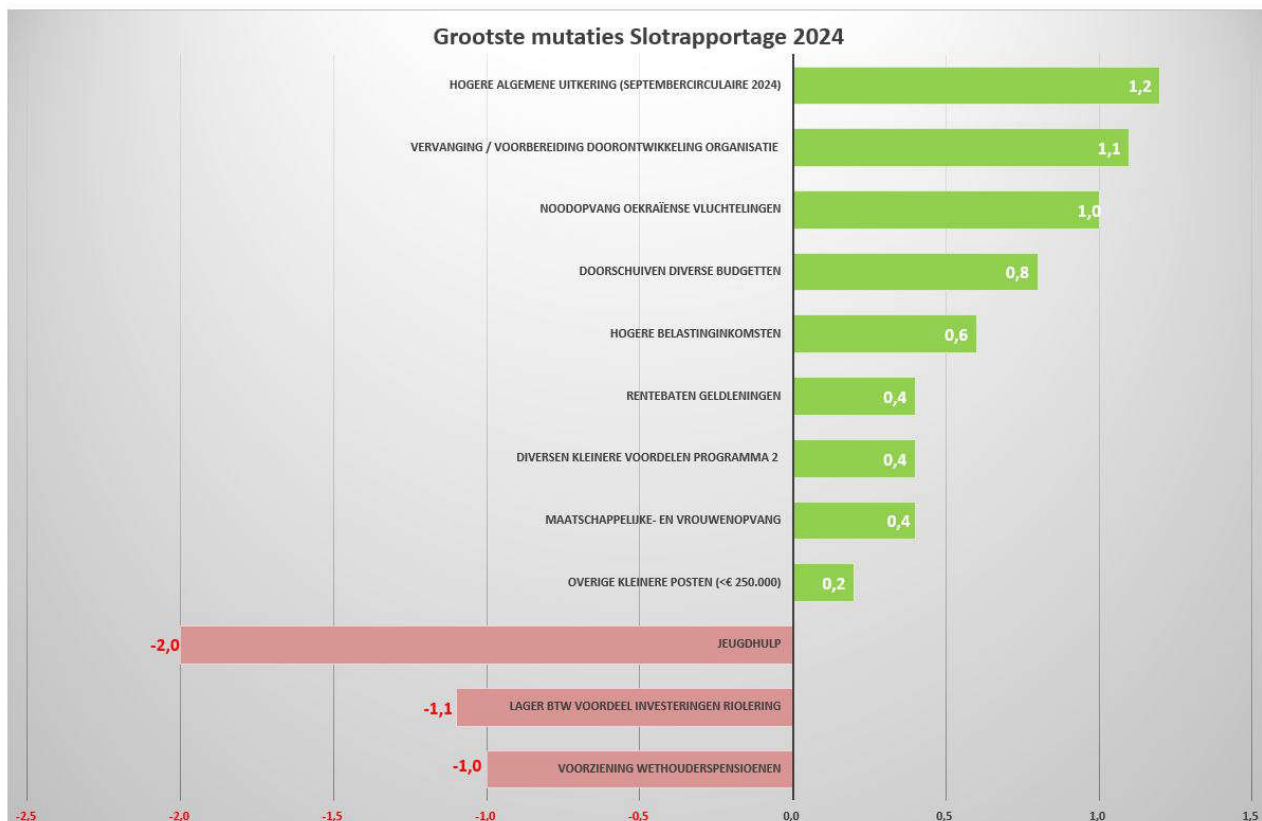
Grootste mutaties slotrapportage 2024

In de slotrapportage 2024 zijn op hoofdlijnen de volgende grote mutaties verwerkt:

(Bedragen x €1 mln)

Programma	Taakveld	Toelichting	Mutatie 2024
Algemene dekkingsmiddelen	Algemene uitkering	Extra rijksmiddelen agv niet-gedeclareerde middelen uit btw-compensatiefonds	1,2
Algemene dekkingsmiddelen	Overhead	Vervanging en voorbereiding doorontwikkeling organisatie gedekt uit bestaande budgetten (o.a. vacatureruimte)	1,1
6. Sociaal Domein	Samenkracht en burgerparticipatie	Noodopvang Oekraïense vluchtelingen	1,0
Overig	Diversen	Doorschuiven diverse budgetten (zie paragraaf '3.14 Budgetoverheveling')	0,8
Algemene dekkingsmiddelen	Belastingen	Hogere belastinginkomsten	0,6
Algemene dekkingsmiddelen	Treasury	Rentebaten starters-/duurzaamheids-/blijversleningen tgv exploitatie (obv nieuwe afspraak SVn) / rentebaten nieuwe geldleningen	0,4
2. Verkeer, vervoer en openbare ruimte	Diversen	Kleinere voordelen op programma 2 (w.o. vergoeding zwerfafval voorgaande jaren en vervallen deltapontjes)	0,4
6. Sociaal Domein	Maatschappelijke- en vrouwenopvang	Niet bestede middelen 'Uitvoeringsagenda Complexe Maatschappelijke Zorg (CMZ)' en 'Lokaal plan Beschermd Thuis'	0,4
Overig	Overig	Overige kleinere posten (<€ 250.000)	0,2
6. Sociaal Domein	Jeugdhulp	Bijdrage Dienst Gezondheid en Jeugd (obv 2e bestuursrapportage 2024)	-2,0
2. Verkeer, vervoer en openbare ruimte	Riolering	Lager btw voordeel op investeringen in riolering als gevolg van doorschuiven van investeringen.	-1,1
0. Bestuur en ondersteuning	Bestuur	Hogere dotatie voorziening wethouderhouderspensioenen agv verlaging rekenrente	-1,0
			2,0

Grafisch is het beeld van de grootste posten in deze slotrapportage als volgt (bedragen x €1 mln):

Effecten slotrapportage op het structurele begrotingssaldo ná 2024

In november 2024 heeft de raad de programmabegroting 2025 vastgesteld. Het structurele begrotingssaldo (inclusief de 1e en de 2e begrotingswijziging 2025) vormt bij deze slotrapportage het uitgangspunt. De begroting 2025 (inclusief de 1e en 2e begrotingswijziging 2025) was structureel sluitend in 2025.

De voorliggende slotrapportage 2024 heeft niet alleen betrekking op de jaarschijf 2024, maar hierin nemen wij ook de structurele doorwerking op het structurele begrotingssaldo mee op de navolgende jaarschijven. Hiermee beogen wij de raad een zo actueel mogelijke doorkijk te geven op de volgende begrotingsjaren.

(Bedragen x €1 mln)

Doorwerking Slotrapportage op jaarschijven 2025 en verder	2025	2026	2027
Structureel begrotingssaldo 2025-2027	0,0	-4,7	-5,3
Tussentijdse begrotingswijzigingen			
1e BW 2025: Septembercirculaire 2024	0,5	0,6	0,7
17e BW 2024: SUVIS regeling scholen (17/9/24)	0,2		
Structureel begrotingssaldo 2025-2027 na begrotingsraad november 2024	0,7	-4,2	-4,6
Totaaleffect Slotrapportage 2024	1,6	0,2	0,3
Waarvan incidenteel (m.n opvang Oekraïense vluchtelingen)	-1,1	0,0	0,0
Structurele effecten Slotrapportage 2024	0,5	0,2	0,3
Structureel begrotingssaldo 2025-2027 na Slotrapportage 2024	1,3	-4,0	-4,3

De bedragen zijn weergegeven in miljoenen en afgerond op 1 decimaal. Derhalve worden bedragen kleiner dan €50.000 weergegeven als € 0,0 mln.

De slotrapportage 2024 heeft op de jaarschijven na 2024 een positief effect (2025: € 0,5 mln en de jaren daarna ongeveer € 0,2 mln). Het structurele begrotingssaldo ná verwerking van deze slotrapportage is voor 2025 € 1,3 miljoen (positief); voor de jaren vanaf 2026 is sprake van een structureel begrotingstekort van circa € 4 miljoen.

Reservepositie

In deze slotrapportage wordt een aantal reserves bijgesteld. Uit deze slotrapportage blijkt dat in 2024 voor € 2,2 miljoen aan middelen terugvloeien naar de reserves. In 2025 wordt vervolgens per saldo voor € 0,8 mln aan de reserves onttrokken ter dekking van (doorgeschoven) kosten. Voor verdere toelichting verwijzen wij u naar hoofdstuk 3.11 van deze slotrapportage.

Investeringsen

In deze slotrapportage actualiseren wij ons investeringsprogramma. Hieruit volgt dat wij enkele investeringen in de tijd naar voren halen (€ 0,9 mln), omdat deze eerder aanvangen. Verder is er geen sprake van grote mutaties in ons investeringsprogramma. Voor nadere uitleg verwijzen wij u naar hoofdstuk 3.12 van deze slotrapportage.

Doorschuiven activiteiten/budgetten 2024 naar 2025

In 2024 is een aantal activiteiten nog niet volledig uitgevoerd. Bij deze slotrapportage is geïnteriseerd welke werkzaamheden doorlopen in 2025. Om in januari 2025 direct verder te kunnen gaan met deze werkzaamheden, stellen wij voor om de bijbehorende budgetten van totaal € 1,9 miljoen (ca. 0,7% van het begrotingstotaal) nu reeds door te schuiven naar 2025 en daarmee niet te wachten tot de bestemming van het jaarresultaat 2024 in de raad van juli 2025. Een specificatie van de betreffende posten en de daarbij behorende toelichting is opgenomen in paragraaf 3.14 van deze slotrapportage.

2 Beleidsrapportage

Per programma leggen wij verantwoording af over de voortgang van de maatschappelijke effecten, doelen en speerpunten uit de actuele programmabegroting. Hierover wordt gerapporteerd door middel van een indicator en indien nodig geven wij een toelichting.

✓	Gereed
■	Uitvoering loopt conform planning en gestelde kaders
■	Uitvoering staat onder druk, kans op afwijkingen. Extra bewaking van de kaders en planning
■	Uitvoering wijkt in negatieve zin af van de planning en gestelde kaders. Maatregelen zijn vereist

2.1 Programma 0 Bestuur en Ondersteuning

Tot het programma Bestuur en Ondersteuning behoren de taakvelden bestuur, burgerzaken (inclusief dienstverlening) en beheer overige gebouwen en gronden.

Voortgang

Wat willen we bereiken Maatschappelijk effect / doel	Wat gaan we ervoor doen Subdoel / Speerpunt	Planning	Stand van zaken
0.1 Het realiseren van ambities door bestuurlijke en ambtelijke samenwerking.	0.1.1 Versterken samenwerking met inwoners en overheidsparticipatie.	Doorlopend	■
	0.1.2 Versterken van triple-helix samenwerking.	Doorlopend	■
	0.1.3 Blijven inzetten op de verbinding en samenwerking met de ons omliggende gemeenten op basis van een eigen agenda.	Doorlopend	■
0.2 Inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties zijn tevreden over de professionele en persoonlijke dienstverlening.	0.2.1 De dienstverlening is voor iedereen toegankelijk.	Doorlopend	■
	0.2.2 Correcte basisregistraties.	Doorlopend	■
	0.2.3 Nakomen van de servicenormen.	Doorlopend	■
	0.2.4 Zoveel mogelijk een antwoord in het eerste contact.	Doorlopend	■
0.3 Komen tot een integrale toekomstvisie voor de lange termijn (2040). Doel is om een gezamenlijke stip aan de horizon te krijgen waar de gemeente samen met de samenleving komt tot leidende principes die helpen bij het maken van beleidskeuzes in de toekomst.	0.3.1 Opleveren 'Verhaal van de Hoeksche Waard'.	2024	■ Het Verhaal van de Hoeksche Waard wordt meegenomen in de Toekomstvisie HW 2040. Planning vaststelling Toekomstvisie HW juni 2025.

2.2 Programma 1 Veiligheid

Tot het programma Veiligheid behoren de taakvelden crisisbeheersing en brandweer en openbare orde (inclusief handhaving) en veiligheid.

Voortgang

Wat willen we bereiken Maatschappelijk effect / doel	Wat gaan we ervoor doen Subdoel / Speerpunt	Planning	Stand van zaken
1.1 Alle inwoners, ondernemers en bezoekers van de Hoeksche Waard voelen zich veilig.	1.1.1 We voeren 10 integrale controles/ werkbezoeken uit waarmee we zorgen voor een eerlijk ondernemersklimaat en het verbeteren van de informatiepositie en bewustwording.	2024	
	1.1.2 We werken gebiedsgericht, waarmee we veiligheid verankeren in wijken en buitengebieden door o.a. het geven van voorlichting over veiligheidsvraagstukken en High Impact Crimes.	2024	
	1.1.3 We beperken zo veel als mogelijk woonoverlast door casuïstiek tijdig en integraal te bepreken. De tafel 'Woonoverlast' biedt een platform om actualiteiten en casuïstiek periodiek met de juiste partners te bespreken. Inzet van buurtbemiddeling speelt daarbij een belangrijke preventieve rol. Om adequaat te handelen bij langdurige ernstige woonoverlast gebruiken we de mogelijkheden van de wet Woonoverlast.	2024	
	1.1.4 We dragen bij aan het creëren van 2 JOP's waar bewoners samen kunnen komen.	2024	
	1.1.5 We zetten in op betrokkenheid van inwoners door aandacht te hebben voor hun inzet en dragen bij aan nabijheid en dorpsgericht werken.	2024	
	1.1.6 We werken samen met de politie aan preventieve en repressieve acties ten aanzien van de verkeersveiligheid.	2024	
1.2 We verstrekken vergunningen voor horeca en evenementen.	1.2.1 Naast schoon, heel en veilig dragen we ook bij aan vormen van vermaak. Evenementen in diverse stijlen en horeca maken hier deel van uit. We onderwerpen vergunningaanvragen onder andere aan veiligheidscriteria en bibob-toetsen. Daarnaast voeren we controles op basis van de Alcoholwet uit en schouwen we evenementen. Waar nodig volgen (bestuurlijke) waarschuwingen of maatregelen.	2024	
1.3 We werken naast veilig ook aan "schoon" en "heel".	1.3.1 Het veiligheidsgevoel wordt ook versterkt door een schone omgeving waar herstel van kapot straatmeubilair snel plaats vindt. Onze handhavers (boa's) hebben een signaleringsfunctie, reageren op meldingen van overlast in de brede zin van het woord en zijn oren en ogen in de wijken en dorpen. We treden dienstverlenend op en handhaven waar nodig met boetes of bestuurlijke maatregelen.	2024	
	1.3.2 We realiseren de invulling van 10 formatieplaatsen. In het najaar zetten we in op formatieuitbreiding van 10 naar 12 formatieplaatsen voor 2025. De invulling van de formatie maakt controle en handhaving beter.	2024	

2.3 Programma 2 Verkeer, Vervoer en Openbare ruimte

Tot het programma Verkeer, Vervoer en Openbare ruimte behoren de taakvelden verkeer en vervoer, parkeren, recreatieve havens, economische havens en waterwegen, openbaar vervoer, wegen, openbaar groen en (openlucht) recreatie, riolering, afval en begraafplaatsen en crematoria.

Voortgang

Wat willen we bereiken Maatschappelijk effect / doel	Wat gaan we ervoor doen Subdoel / Speerpunt	Planning	Stand van zaken
2.1 Ieder inwoner kan zich binnen het dorp van A naar B bewegen op duurzame, veilige wijze per auto, fiets of lopend.	2.1.1 Verkeersveiligheid binnen de dorpen verbeteren.	2023 e.v.	
	2.1.2 Aantal (openbare) laadpalen binnen de dorpen vergroten.	2023 e.v.	
	2.1.3 Verbeteren ontsluiting van de dorpen of verbeteren verbindingen binnen de dorpen.	2023 e.v.	
2.2 Iedere inwoner en ondernemer kan op duurzame, betrouwbare, veilige en frequente wijze per fiets, auto en openbaar vervoer naar de andere dorpen en steden in de omgeving.	2.2.1 Verbeteren verbindingen tussen de dorpen.	2023 e.v.	
2.3 Iedere inwoner en ondernemer maakt gebruik van de openbare ruimte om van te genieten, zich te bewegen en om elkaar te ontmoeten.	2.3.1 We richten de openbare ruimte klimaatbestendig in.	2023 e.v.	
	2.3.2 Versterken van de biodiversiteit en klimaatbestendigheid van de openbare ruimte.	2023 e.v.	

2.4 Programma 3 Economie

Tot het programma Economie behoren de taakvelden economische ontwikkelingen, fysieke bedrijfsinfrastructuur, bedrijvenloket en bedrijfsregelingen en economische promotie.

Voortgang

Wat willen we bereiken Maatschappelijk effect / doel	Wat gaan we ervoor doen Subdoel / Speerpunt	Planning	Stand van zaken
3.1 Betere ruimtelijke mogelijkheden voor bedrijven en instellingen	3.1.1 Ruimte bieden voor circulaire, digitale en inclusieve activiteiten.	Doorlopend	
	3.1.2 Regionale en lokale beleidsontwikkeling, beleidsuitvoering en advisering (bedrijventerreinenstrategie incl. uitvoeringsprogramma).	1.1 Q1 2024 (oplevering) daarna uitvoering	Voorbereiding beleidsontwikkeling (inkoop van strategie incl. uitvoeringsagenda) is later op gang gekomen. Daardoor komt uitvoering in de geplande periode 2023-2026 in de knel omdat beschikbaar budget voor deze periode geormerkt is.
3.2 Meer kennisintensieve bedrijvigheid	3.2.1 Stimuleren kennisintensieve bedrijvigheid en netwerken via o.a. accountmanagement, de Regio Deal en Economic Board.	Doorlopend	
3.3 Meer zakelijk en recreatief bezoek aan de Hoeksche Waard	3.3.1 (Evaluatie) Gebiedsmarketing en stimuleren toeristische aantrekkelijkheid.	2024 e.v.	

Wat willen we bereiken Maatschappelijk effect / doel	Wat gaan we ervoor doen Subdoel / Speerpunt	Planning	Stand van zaken
3.4 Profilering en positionering Hoeksche Waard	3.4.1 Als onderdeel van het verhaal Hoeksche Waard het uitwerken van een perspectief/visie op de Hoeksche Waard als agrarische gemeente.	2024	RIB is opgesteld waarin wordt beschreven dat de visie Hoeksche Waard als agrarische gemeente verwerkt wordt in de Toekomstvisie en in de Startbeslissing NPLG. Hieruit volgend zal een uitvoeringsprogramma worden opgesteld voor de landbouw. Onduidelijk is nog wat het besluit van het Rijk, om te stoppen met NPLG, gaat betekenen.
3.5 Sterker ondernemersklimaat	3.5.1 Stimuleren publiek/private samenwerking en alliantievorming.	Doorlopend	
	3.5.2 Verbeteren aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt en stimuleren ondernemerschap door actualisatie arbeidsmarktagenda en uitvoeringsprogramma.	Doorlopend	
	3.5.3 Faciliteren van bedrijvigheid, starters en ondernemerschap in de Hoeksche Waard (SOB-H HW/Startsmart).	Doorlopend	
3.6 Versterken welzijn en welvaart via recreatie en toerisme	3.6.1 Goede en frequente vervoersverbindingen over water en tussen stad en land.	2023 - 2028	Het college heeft ervoor gekozen om eerst het Uitvoeringsprogramma Vrijetijdseconomie voor 2023 vast te stellen en vervolgens apart voor de jaren 2024-2026. Hierdoor heeft er een verschuiving plaatsgevonden in de planning en activiteiten. Verder speelden externe factoren mee met betrekking tot de veerponten. Betreft (persoonlijke) omstandigheden exploitanten en negatief gewijzigde marktomstandigheden. Dit laatste speelt in heel Nederland. We zijn in gesprek met de andere overheidspartijen in de regio over een gezamenlijke aanpak.
	3.6.2 Aanbod ontwikkelen met en voor jongeren en jeugd.	2023 - 2028	Het college heeft ervoor gekozen om eerst het Uitvoeringsprogramma Vrijetijdseconomie voor 2023 vast te stellen en vervolgens apart voor de jaren 2024-2026. Hierdoor heeft er een verschuiving plaatsgevonden in de planning en activiteiten. Inmiddels zijn de activiteiten opgestart en is de coördinator Jongerenparticipatie hierbij betrokken.
	3.6.3 Aantrekkelijke en duurzame verblijfsaccommodaties.	2023 - 2028	Het college heeft ervoor gekozen om eerst het Uitvoeringsprogramma Vrijetijdseconomie voor 2023 vast te stellen en vervolgens apart voor de jaren 2024-2026. Hierdoor heeft er een verschuiving plaatsgevonden in de planning en activiteiten.

Wat willen we bereiken Maatschappelijk effect / doel	Wat gaan we ervoor doen Subdoel / Speerpunt	Planning	Stand van zaken
	3.6.4 Beweegvriendelijke buitenruimte.	2023 - 2028	Het college heeft ervoor gekozen om eerst het Uitvoeringsprogramma Vrijetijdseconomie voor 2023 vast te stellen en vervolgens apart voor de jaren 2024-2026. Hierdoor heeft er een verschuiving plaatsgevonden in de planning en activiteiten. Inmiddels zijn de activiteiten opgestart. Voor de verdere uitrol van ruiter- en menroutes Hoeksche Waard is vertraging ontstaan wegens gewijzigd beleid van Waterschap Hollandse Delta. We zijn met hen hierover in gesprek. Provincie Zuid-Holland is hiervan op de hoogte en heeft ons uitstel gegeven tot eind 2025 i.v.m. de door hen verstrekte subsidie.
	3.6.5 Uitbreiden aanbod voor waterrecreatie, dagrecreatie en evenementen.	2023 - 2028	Het college heeft ervoor gekozen om eerst het Uitvoeringsprogramma Vrijetijdseconomie voor 2023 vast te stellen en vervolgens apart voor de jaren 2024-2026. Hierdoor heeft er een verschuiving plaatsgevonden in de planning en activiteiten.
	3.6.6 Samenwerking en alliantievorming.	2023 - 2028	Het college heeft ervoor gekozen om eerst het Uitvoeringsprogramma Vrijetijdseconomie voor 2023 vast te stellen en vervolgens apart voor de jaren 2024-2026. Hierdoor heeft er een verschuiving plaatsgevonden in de planning en activiteiten.
	3.6.7 Aanbodversterking en ontwikkelingen met themalijnen.	2023 - 2028	Het college heeft ervoor gekozen om eerst het Uitvoeringsprogramma Vrijetijdseconomie voor 2023 vast te stellen en vervolgens apart voor de jaren 2024-2026. Hierdoor heeft er een verschuiving plaatsgevonden in de planning en activiteiten.

2.5 Programma 4 Onderwijs

Tot het programma Onderwijs behoren de taakvelden openbaar basisonderwijs, onderwijshuisvesting en onderwijsbeleid en leerlingzaken.

Voortgang

Wat willen we bereiken Maatschappelijk effect / doel	Wat gaan we ervoor doen Subdoel / Speerpunt	Planning	Stand van zaken
4.1 Alle kinderen krijgen onderwijs in een duurzame en gezonde schoolomgeving.	4.1.1 We zorgen in nauwe samenwerking met de scholen voor goede onderwijshuisvesting door uitvoering van o.a. het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs.	2024	Los van het IHP zijn er reeds meer wettelijke verplichtingen door groei van het aantal leerlingen waarvoor we financieel aan de lat staan. Aandachtspunt hierbij is voldoende dekking.
4.2 Iedere Hoeksche Waarder krijgt de kans om zich, ongeacht zijn of haar achtergrond, via (voorschools) onderwijs te ontwikkelen tot wie hij of zij kan of wil zijn.	4.2.1 We bevorderen kansengelijkheid in de voorschoolse periode en in het onderwijs door o.a. zoveel mogelijk peuters met een VVE-indicatie te bereiken en te laten deelnemen aan het VVE-programma en door het faciliteren van het onderwijs voor nieuwkomers.	2024	
	4.2.2 We faciliteren (mede) de thuiszittersaanpak Hoeksche Waard.	2024 - 2025	
	4.2.3 We zorgen ervoor dat zoveel mogelijk jeugdigen deelnemen aan onderwijs en met een startkwalificatie van school komen o.a. door het voldoende faciliteren van DG&J/Leerplicht en Voortijdig Schoolverlaten.	2024	
	4.2.4 We zetten de samenwerking met partners in het realiseren van kwalitatief goede VVE en kinderopvang voort door o.a. de inzet van een pedagogisch beleidsmedewerker VVE en het faciliteren van deskundigheidsbevordering voor de kinderopvang.	2024	
	4.2.5 We bevorderen de kansengelijkheid in het onderwijs door bij te dragen aan leesbevordering en leesmotivatie vanuit het NPO budget door meer "bibliotheek op school" te realiseren.	2024 - 2025	

2.6 Programma 5 Sport, Cultuur en Recreatie

Tot programma Sport, Cultuur en Recreatie behoren de taakvelden sportbeleid en activering, sportaccommodaties, cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie, musea, cultureel erfgoed en media. Ook het subsidiebeleid en welzijnswerk zijn in dit programma ondergebracht.

Voortgang

Wat willen we bereiken Maatschappelijk effect / doel	Wat gaan we ervoor doen Subdoel / Speerpunt	Planning	Stand van zaken
5.1 Alle Hoeksche Waarders hebben toegang tot informatie.	5.1.1 We stimuleren en faciliteren een vitaal en maatschappelijk betrokken netwerk van gecertificeerde en vrijwilligersbibliotheek.	2024	Er is een ontwikkeling gaande naar het invoeren van een wettelijke zorgplicht voor gemeenten ten aanzien van de openbare bibliotheken voor het versterken van het lokale bibliotheeknetwerk en het uitvoeren van de vijf wettelijk verankerde maatschappelijke bibliotheekfuncties. In de periode tussen de huidige

Wat willen we bereiken Maatschappelijk effect / doel	Wat gaan we ervoor doen Subdoel / Speerpunt	Planning	Stand van zaken
			specifieke uitkering (SPUK) en de invoering van de wettelijke zorgplicht ontvangen gemeenten een decentralisatie-uitkering via het gemeentefonds om zich op de periode van de zorgplicht te kunnen voorbereiden.
5.2 Behoud en ontwikkelen van cultureel erfgoed in de Hoeksche Waard.	5.2.1 Restauratie en nieuwbouw van Fort Buitensluis.	2023 - 2025	Het project gaat minder snel dan verwacht. Wel wordt er voortgang geboekt op de onderdelen die worden aangepakt.
5.3 Een sociaal en verbonden Hoeksche Waard, waar inwoners naar elkaar omzien en iedereen zichzelf mag zijn	5.3.1 We stimuleren en faciliteren beweging, ontmoeting, sport en cultuur o.a. door voldoende accommodaties en voorzieningen.	Doorlopend	
	5.3.2 We stimuleren onderlinge samenwerking en faciliteren vitale en maatschappelijk betrokken verenigingen door uitvoering te geven aan de (verlengde) uitvoeringsagenda van de cultuurnota en de erfgoednota.	2024 e.v.	
5.4 We stimuleren en faciliteren beweging, ontmoeting, sport en cultuur o.a. door voldoende accommodaties en voorzieningen.	5.4.1 Het voorkomen of uitstellen van zorg door preventie en het bevorderen van een gezonde leefstijl door o.a. inzet vanuit het Lokaal Sportakkoord.	2024 - 2026	
	5.4.2 We stimuleren en faciliteren vitale en maatschappelijk betrokken verenigingen o.a. door de inzet van de combinatiefunctionarissen.	2024 - 2026	

2.7 Programma 6 Sociaal Domein

Tot het programma Sociaal Domein behoren de taakvelden samenkracht en inwonersparticipatie, wijkteams, inkomensregelingen, begeleide participatie, arbeidsparticipatie, maatwerkvoorzieningen (Wmo), maatwerkdienstverlening 18+, maatwerkdienstverlening 18-, geëscaleerde zorg 18+ en geëscaleerde zorg 18-.

Voortgang

Wat willen we bereiken Maatschappelijk effect / doel	Wat gaan we ervoor doen Subdoel / Speerpunt	Planning	Stand van zaken
6.1 Alle inwoners, ondernemers en bezoekers van de Hoeksche Waard voelen zich veilig.	6.1.1 We faciliteren en stimuleren een preventieve werkwijze, evenals preventieve én curatieve activiteiten door o.a.: • Het voortzetten van het netwerkoeverleg Jeugd. Het doorontwikkelen van Veilig opgroeien is teamwork. • Voor te bereiden op / te werken aan de landelijke ontwikkelingen zoals Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming en de Hervormingsagenda Jeugd. • Regionale samenwerking op ontwikkeling	2024 e.v.	Veilig opgroeien en netwerkoeverleg: Voor het doorontwikkelen van het netwerk is vertrouwen en een gemeenschappelijk doel nodig om de samenwerking op verschillende niveaus te verbeteren. De gemeente pakt een rol in het agenderen en faciliteren van deze gesprekken.

Wat willen we bereiken Maatschappelijk effect / doel	Wat gaan we ervoor doen Subdoel / Speerpunt	Planning	Stand van zaken
	naar vernieuwd Beschermd wonen.		Hierdoor is meer tijd nodig om de samenwerking te versterken.
6.2 Een sociaal en verbonden Hoeksche Waard, waar inwoners naar elkaar omzien en iedereen zichzelf mag zijn. Iedere inwoner van de Hoeksche Waard van jong tot oud en ongeacht waar de wieg staat heeft de kans om een gezond en veilig leven te leiden en zich te ontwikkelen om naar vermogen mee te doen in de samenleving.	6.2.1 We stimuleren samenredzaamheid en participatie van de inwoners in de dorpen o.a. door: • Uitvoering te geven aan een visie Samen Leven. • Door uitvoering te geven aan de Wonen Welzijn Zorg uitvoeringsagenda. • Door onze jongerenparticipatie door te ontwikkelen. • Door uitvoering te geven aan de Mantelzorgagenda. • Door uitvoering te geven aan de agenda Complex Maatschappelijke Zorg. • We stellen een integraal uitvoeringsprogramma Gezond en Actief Leven Akkoord op. • We participeren in het Integraal Zorgakkoord. • Door uitvoering te geven aan en het evalueren van het transformatieplan Jeugd. • Realiseren van jongerenontmoetingsplekken. • Werken aan beschikbare, bereikbare en betaalbare zorg (Transformatieagenda Wmo).	2024 - 2028	Alle punten onder 6.2.1 zijn groen behalve: Realiseren van jongerenontmoetingsplekken Het is niet haalbaar gebleken om 3 jongerenontmoetingsplekken per jaar te realiseren. Er staan middelen in de begroting van 2022 tot en met 2025. In 2025 is niet voldoende financiering voor projectleiding. Transformatieagenda Wmo. Om de monitoring op de transformatieagenda goed te verkennen is meer tijd nodig. Daarom komt de transformatieagenda niet in Q4 maar in Q1 2025 naar de raad.
6.3 Hoeksche Waarders hebben laagdrempelig, tijdig en adequaat toegang tot herkenbare hulp en ondersteuning in de buurt.	6.3.1 We faciliteren en stimuleren een preventieve werkwijze, evenals preventieve én curatieve activiteiten door o.a. gebiedsgerichte samenwerking te faciliteren vanuit onze rol als opdrachtgever.	2024 e.v.	
	6.3.2 We helpen inwoners met het vinden van een weg in alle regelingen door o.a.: • Heldere informatievoorziening over mogelijkheden en voorzieningen waar mensen gebruik van kunnen maken. • Het versterken van de sociaal sterke basis. • Onderzoek naar 0-100 teams. Hierin is er aandacht voor mogelijkheden tot: - gebiedsgerichte samenwerking. - normaliseren en verbondenheid. - centrale toegang voor alle zorgvragen. - samenvoegen van 18-/18+. - versterken van de onderste lagen van de Pyramide. - expertise naar de voorkant halen.	2024 e.v.	
	6.3.3 We stimuleren en faciliteren (het gebruik van) algemene en collectieve voorzieningen boven maatwerkvoorzieningen door o.a.:	2024 e.v.	

Wat willen we bereiken Maatschappelijk effect / doel	Wat gaan we ervoor doen Subdoel / Speerpunt	Planning	Stand van zaken
	• De toegang tot lokale (in)formele voorzieningen centraal in te richten met kundige professionals. • Inzicht en overzicht te creëren op het bestaande voorzieningenaanbod en de lokale ontwikkelingen om te kunnen sturen op de inzet van de juiste voorzieningen.		
6.4 Inwoners ervaren bestaanszekerheid en zijn, waar nodig met ondersteuning, zelfredzaam en dragen naar vermogen bij door middel van werk of vrijwilligerswerk.	6.4.1 Duurzame uitstroom naar de arbeidsmarkt middels ondersteuning van mensen die hulp nodig hebben bij het zoeken naar werk.	Doorlopend	
	6.4.2 Voorkomen van problematiek op financieel gebied zodat inwoners mee kunnen blijven doen in onze samenleving door het opstellen van een beleidsplan Armoede en Schulden om inwoners te ondersteunen in financiële zelfredzaamheid.	2024 - 2028	

2.8 Programma 7 Volksgezondheid en Milieu

Tot het programma Volksgezondheid en Milieu behoren de taakvelden volksgezondheid en milieubeheer (inclusief duurzame energie).

Voortgang

Wat willen we bereiken Maatschappelijk effect / doel	Wat gaan we ervoor doen Subdoel / Speerpunt	Planning	Stand van zaken
7.1 Een sociaal en verbonden Hoeksche Waard, waar inwoners naar elkaar omzien en iedereen zichzelf mag zijn. Iedere inwoner van de Hoeksche Waard van jong tot oud en ongeacht waar de wieg staat heeft de kans om een gezond en veilig leven te leiden en zich te ontwikkelen om naar vermogen mee te doen in de samenleving.	7.1.1 We stellen een nota publieke gezondheid 2024 – 2027 op en geven daar uitvoering aan.	2024 - 2027	
	7.1.2 We stellen een preventie- en handavingsplan Alcohol 2024 – 2027 op en geven daar uitvoering aan.	2024 - 2027	
	7.1.3 We stellen een integraal uitvoeringsprogramma Gezond en Actief Leven Akkoord op en voeren dat uit.	2024 - 2026	
7.2 In 2050 is de Hoeksche Waard klimaatneutraal.	7.2.1 We voeren het uitvoeringsprogramma 'Circulaire Economie (2022 – 2026)' uit en stimuleren daarmee inwoners en ondernemers om de beweging te maken naar een circulaire Hoeksche Waard.	2022 - 2026	
	7.2.2 We voeren het uitvoeringsprogramma 'Hoeksche Waard richting energieneutraal (2022 – 2026)' uit en stimuleren daarmee inwoners en ondernemers om de beweging te maken naar een energieneutrale Hoeksche Waard.	2022 - 2026	

2.9 Programma 8 Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening

Tot het programma Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening behoren de taakvelden ruimtelijke ordening, grondexploitatie (anders dan bedrijventerreinen), wonen en bouwen.

Voortgang

Wat willen we bereiken Maatschappelijk effect / doel	Wat gaan we ervoor doen Subdoel / Speerpunt	Planning	Stand van zaken
8.1 Actueel woonbeleid.	8.1.1 Woonvisie actualisatie (implementatie in Omgevingsvisie en daarnaast opstellen volkshuisvestelijk programma).	2024 - 2025	Op dit moment worden er meerdere visietrajecten voorbereid, waaronder het opstellen van een Toekomstvisie. De inhoud van hiervan kan bepalend zijn voor het volkshuisvestelijk programma.
8.2 Behoud van jonge huishoudens en instroom van jonge huishoudens faciliteren om de demografische balans te behouden.	8.2.1 Behoud van jonge huishoudens en faciliteren instroom.	2024 - 2026	
8.3 Een continue toevoeging van 500 woningen per jaar aan de woningvoorraad om te voldoen aan de vraag.	8.3.1 Voortgang behouden en versnellen woningbouwproductie.	2024 - 2026	Conform behoefte en ambitie wordt gestreefd naar een productie van 500 woningen per jaar. Afgelopen jaar zijn er minder vergunningen voor woningbouw verleend. Hiermee is naar verwachting het aantal gereed gemelde woningen in 2024 lager dan gewenst.
8.4 Een kwalitatief woningbouwprogramma met de juiste woning op de juiste plek, conform de WWZ-visie	8.4.1 Activiteiten ter realisatie van onze doelstelling 'de juiste woning op de juiste plek', waaronder woningbouw van voldoende betaalbare woningen en huisvesting voor ouderen en overige aandachtsgroepen.	2024 - 2026	
8.5 Het grondbeleid inzetten als een middel om onze (ruimtelijke) opgaven en doelstellingen te verwezenlijken.	8.5.1 Nota Grondbeleid opstellen & onderzoek naar actief grondbeleid.	2024	De Nota Grondbeleid is in juli 2024 vastgesteld.
8.6 Inwerkingtreding omgevingswet.	8.6.1 Realisatie van een gebiedsdekkend omgevingsplan.	2032	
8.7 Woningbehoefteonderzoek	8.7.1 In navolging van de provinciale prognoses wordt de gemeentelijke woningbehoefteprognose geactualiseerd.	2024 - 2025	Het woningbehoefteonderzoek is in september 2024 vastgesteld.

3 Financiële rapportage

In de slotrapportage 2024 stellen wij de bestaande budgetten en investeringskredieten uit de actuele programmabegroting 2024 bij.

Resultaat slotrapportage

Hieronder treft u een totaaloverzicht van de mutaties per programma. De toelichting op de mutaties per programma en per taakveld treft u aan in de volgende paragrafen. Zoals vastgelegd in de Financiële verordening geven wij in de slotrapportage een toelichting op alle afwijkingen groter dan € 250.000 op taakveldniveau.

De budgetten en investeringskredieten actualiseren wij in deze slotrapportage. Hiervan maken wij een begrotingswijziging in 2024 (zie bijlage 2). Daarnaast zijn ook budgetten verschoven tussen taakvelden en programma's. Van deze mutaties maken wij eveneens een (budgetneutrale/ administratieve) begrotingswijziging (zie bijlage 1).

(Bedragen x €1.000)

Programma	2024
0. Bestuur en ondersteuning	-1.170
1. Veiligheid	-86
2. Verkeer, vervoer en openbare ruimte	-523
3. Economie	320
4. Onderwijs	104
5. Sport, cultuur en recreatie	90
6. Sociaal domein	-157
7. Volksgezondheid en milieu	-632
8. Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening	-89
Algemene dekkingsmiddelen, overhead, Vpb en onvoorzien	4.166
Eindtotaal	2.023

Toelichting

In deze slotrapportage is een aantal wijzigingen in de budgetten 2024 doorgevoerd. Een nadere toelichting van de mutaties op hoofdlijnen in deze slotrapportage is te vinden in de navolgende paragrafen, waar de toelichtingen per programma zijn opgenomen.

Uit de tabel blijkt dat de budgetten totaal met € 2,0 miljoen (positief) worden bijgesteld. De grootste bijstellingen vinden hierbij plaats op het onderdeel "Algemene dekkingsmiddelen, overhead, Vpb en onvoorzien" (€ 4,2 mln) en op programma '0. Bestuur en Ondersteuning' Sociaal Domein (-/- € 1,2 mln). De voordelen op het onderdeel Algemene dekkingsmiddelen, overhead, Vpb en onvoorzien houden met name verband met een hogere algemene uitkering van het Rijk, belastinginkomsten en nog niet uitgegeven budgetten voor de vervanging en voorbereiding van de doorontwikkeling van de gemeentelijke organisatie. Het nadeel op programma '0. Bestuur en Ondersteuning' betreft een extra dotatie aan de voorziening wethouderspensioenen als gevolg van de lagere rekenrente. Binnen programma 6. Sociaal Domein is eveneens sprake van een aantal grote mutaties, maar de voordelen (Rijksmiddelen opvang Oekranie en uitvoeringagenda complexe maatschappelijke zorg/ lokaal plan beschermd thuis) en nadelen (bijdrage jeugdhulp aan de Dienst Gezondheid en Jeugd) vallen grotendeels tegen elkaar weg.

3.1 Programma 0 Bestuur en Ondersteuning

De mutaties van de budgetten in 2024 die betrekking hebben op programma 0 Bestuur en Ondersteuning zijn opgenomen in onderstaande tabel. Conform de financiële verordening lichten wij de mutaties groter dan €250.000 toe.

(bedragen x €1.000)

Taakveld	2024	Toelichting
0.1 Bestuur	-1.396	In 2024 dient de voorziening wachtgeldverplichtingen voormalige wethouders agv wisselingen in het college (-/- € 0,3 mln.) en de voorziening wethouderspensionen agv de verlaging van de rekenrente (-/- € 1,0 mln.) worden aangevuld.
0.2 Burgerzaken	305	Hogere leges burgerzaken als gevolg van extra aanvragen van reisdocumenten.
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	-78	-
Eindtotaal	-1.170	

3.2 Programma 1 Veiligheid

De mutaties van de budgetten in 2024 die betrekking hebben op programma 1 Veiligheid zijn opgenomen in onderstaande tabel. Conform de financiële verordening lichten wij de mutaties groter dan €250.000 toe.

(bedragen x €1.000)

Taakveld	2024	Toelichting
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	-54	-
1.2 Openbare orde en veiligheid	-32	-
Eindtotaal	-86	

3.3 Programma 2 Verkeer, Vervoer en Openbare ruimte

De mutaties van de budgetten in 2024 die betrekking hebben op programma 2 Verkeer, Vervoer en Openbare Ruimte zijn opgenomen in onderstaande tabel. Conform de financiële verordening lichten wij de mutaties groter dan € 250.000 toe.

(bedragen x €1.000)

Taakveld	2024	Toelichting
2.1 Verkeer en vervoer	-18	-
2.2 Parkeren	57	-
2.3 Recreatieve havens	0	-
2.4 Economische havens en waterwegen	-4	-
2.5 Openbaar vervoer	67	-
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	178	-
7.2 Riolering	-1.069	Investeringen in de riolering zijn in 2024 niet volledig uitgevoerd en schuiven door naar 2025. Dit leidt tot een lager btw voordeel in 2024 (ca. -/- € 1,1 mln) en een hoger btw voordeel in 2025.
7.3 Afval	241	-
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	25	-
Eindtotaal	-523	

3.4 Programma 3 Economie

De mutaties van de budgetten in 2024 die betrekking hebben op programma 3 Economie zijn opgenomen in onderstaande tabel. Conform de financiële verordening lichten wij de mutaties groter dan €250.000 toe.

(bedragen x €1.000)

Taakveld	2024	Toelichting
3.1 Economische ontwikkeling	223	-
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur		-
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	36	-
3.4 Economische promotie	61	-
Eindtotaal	320	

3.5 Programma 4 Onderwijs

De mutaties van de budgetten in 2024 die betrekking hebben op programma 4 Onderwijs zijn opgenomen in onderstaande tabel. Conform de financiële verordening lichten wij de mutaties groter dan € 250.000 toe.

(bedragen x €1.000)

Taakveld	2024	Toelichting
4.1 Openbaar basisonderwijs		-
4.2 Onderwijshuisvesting	-81	
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	185	-
Eindtotaal	104	

3.6 Programma 5 Sport, Cultuur en Recreatie

De mutaties van de budgetten in 2024 die betrekking hebben op programma 5 Sport, Cultuur en Recreatie zijn opgenomen in onderstaande tabel. Conform de financiële verordening lichten wij de mutaties groter dan €250.000 toe.

(bedragen x € 1.000)

Taakveld	2024	Toelichting
5.1 Sportbeleid en activering	194	-
5.2 Sportaccommodaties	-131	-
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-9	-
5.4 Musea	0	-
5.5 Cultureel erfgoed	36	-
5.6 Media	0	-
Eindtotaal	90	

3.7 Programma 6 Sociaal Domein

De mutaties van de budgetten in 2024 die betrekking hebben op programma 6 Sociaal Domein zijn opgenomen in onderstaande tabel. Conform de financiële verordening lichten wij de mutaties groter dan €250.000 toe.

(Bedragen x €1.000)

Taakveld	2024	Toelichting
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	1.295	Van het Rijk ontvangen wij in 2024 middelen voor de opvang van Oekraïense vluchtelingen op basis van een normvergoeding per bed (2024: € 61 euro per dag). Op deze middelen rust geen terugbetalingsverplichting. Bij de zomerrapportage hebben wij reeds een voordeel op de middelen gerapporteerd van € 2,5 mln., omdat de verwachting is dat wij niet alle middelen van het Rijk hoeven in te zetten ter dekking van onze kosten. Inmiddels is duidelijk dat aanvullend hierop een bedrag van € 1,0 mln. overblijft. Vanaf 2025 wordt de normvergoeding per bed (verder) verlaagd naar € 45 per dag. Voor 2025 houden wij vooralsnog rekening met een voordeel op deze middelen van € 1,1 miljoen.
6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	70	
6.3 Inkomensregelingen	249	
6.4 Begeleide participatie	88	
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	-174	
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	63	
6.71a Hulp bij het huishouden (WMO)	-74	
6.71b Begeleiding (WMO)	-119	
6.71c Dagbesteding (WMO)	14	
6.71d Overige maatwerkarrangementen (WMO)	45	
6.81b Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	399	De budgetten voor de aangepaste uitvoeringsagenda Complexe Maatschappelijke Zorg (CMZ) en het lokaal plan Beschermd Thuis zetten wij pas vanaf 2026 volledig in. In 2024 valt een deel van het beschikbare budget vrij.
6.72a Jeugdhulp begeleiding	-279	Op de baten en lasten van Jeugdhulp op de taakveld 6.72-6.82 verwachten wij per saldo een nadelig effect in 2024 (-/- € 2 mln.) op basis van de 2e bestuursrapportage 2024 van de Dienst Gezondheid en Jeugd (DG&J).
6.72b Jeugdhulp behandeling	-660	
6.72c Jeugdhulp dagbesteding	-42	
6.72d Jeugdhulp zonder verblijf overig	21	
6.73a Pleegzorg	597	
6.73b Gezinsgericht	-547	
6.73c Jeugdhulp met verblijf overig	670	
6.74a Jeugdhulp behandeling GGZ zonder verblijf	-802	
6.74b Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	-590	
6.74c Gesloten plaatsing	-30	
6.82a Jeugdbescherming	-300	
6.82b Jeugdreclassering	-52	
Eindtotaal	-157	

3.8 Programma 7 Volksgezondheid en Milieu

De mutaties van de budgetten in 2024 die betrekking hebben op programma 7 Volksgezondheid en Milieu zijn opgenomen in onderstaande tabel. Conform de financiële verordening lichten wij de mutaties groter dan €250.000 toe.

(Bedragen x €1.000)

Taakveld	2024	Toelichting
7.1 Volksgezondheid	-151	-
7.4 Milieubeheer	-481	Via de septembercirculaireontvangen wij middelen voor het toekomstig bestendig maken van het energiebeleid. Hiervoor nemen wij op dit taakveld het budget op (-/- € 0,4 mln.). Voor de extra middelen van het Rijk verwijzen wij naar taakveld '0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen'.
Eindtotaal	-632	

3.9 Programma 8 Volkshuisvesting en Ruimtelijke ordening

De mutaties van de budgetten in 2024 die betrekking hebben op programma 8 Volkshuisvesting en Ruimtelijke ordening zijn opgenomen in onderstaande tabel. Conform de financiële verordening lichten wij de mutaties groter dan €250.000 toe.

(Bedragen x €1.000)

Taakveld	2024	Toelichting
8.1 Ruimte en leefomgeving	-123	-
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	33	-
8.3 Wonen en bouwen	1	-
Eindtotaal	-89	

3.10 Algemene Dekkingsmiddelen, overhead, vennootschapsbelasting en onvoorzien

De mutaties van de budgetten in 2024 die betrekking hebben op de Algemene Dekkingsmiddelen, overhead, vennootschapsbelasting en onvoorzien zijn opgenomen in onderstaande tabel. Conform de financiële verordening lichten wij de mutaties groter dan €250.000 toe.

(Bedragen x €1.000)

Taakveld	2024	Toelichting
0.4 Overhead	1.450	- Bij de Zomerrapportage zijn in het kader van vervanging en voorbereidingen voor de doorontwikkeling van de organisatie extra middelen beschikbaar gesteld. Uiteindelijk zijn deze kosten gedekt binnen bestaande budgetten. De doorontwikkeling start in 2025. De resterende middelen (€ 1,1 mln) hevelen wij over naar 2025. - Het eerste deel van het onderzoek naar het Huis van de Hoeksche Waard is grotendeels uitgevoerd en ronden wij af in 2025. Hiervoor hevelen wij de resterende middelen over naar 2025 (€ 0,2 mln)
0.5 Treasury	442	In 2024 is een afspraak van kracht, waarbij de rentebaten voor de starters-, duurzaamheids- en blijversleningen niet langer terugvloeien in desbetreffende fondsen van Svn, maar ten gunste komen van de gemeentelijke begroting (€ 0,2 mln). Daarnaast verwachten wij minder rentelasten voor nieuwe geldleningen (€ 0,2 mln).
0.61 OZB woningen	95	-
0.62 OZB niet-woningen	549	Op basis van de actuele ramingen (september 2024) van het SVHW verwachten wij meer belastinginkomsten (€ 0,6 mln).
0.64 Belastingen overig	12	-
0.8 Overige baten en lasten		-
0.7 Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	1.546	Betreft extra baten die wij van het Rijk ontvangen voor het energiebeleid (€ 0,4 mln) en dient ter compensatie van de uitgaven op taakveld 7.4. Per saldo budget neutraal. Daarnaast ontvingen wij extra rijksmiddelen met name als gevolg van het feit dat niet-gedeclareerde middelen uit het btw-compensatiefonds zijn toegevoegd aan het gemeentefonds (€ 1,2 mln).
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	72	-
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten		-
0.10 Mutaties reserves	0	-
Eindtotaal	4.166	

3.11 Reserves

In deze slotrapportage wordt een aantal reserves bijgesteld. Deze bijstellingen zijn veelal het gevolg van bijstellingen in uitgaven die uit deze reserves worden gedekt. Indien de uitgaven niet of niet volledig plaatsvinden, vloeien deze middelen terug in de reserve waaruit zij eerder zijn onttrokken.

De bijstellingen van de reserves zijn opgenomen in onderstaand overzicht. De mutaties in de reserves groter dan € 250.000 worden, conform de financiële verordening, toegelicht.

De onttrekkingen uit reserves evenals de lagere stortingen in de reserves worden weergegeven als +/+. De (hogere) stortingen in de reserves evenals de lagere onttrekkingen aan de reserves worden weergegeven als -/-.

(Bedragen x €1.000)

Omschrijving reserve	2024	2025	2026	2027	Toelichting grootste mutaties
Reserve duurzaamheid	-302	0	0	0	Via de septembercirculaire ontvingen wij voor 2024 € 0,4 mln aan middelen van het Rijk. Hierdoor kan de geraamde onttrekking uit deze reserve komen te vervallen.
Reserve kostenverh. ruimtel. ontwikkelingen	-427	404	0	0	Betreft met name de niet in 2024 bestede middelen met betrekking tot de stichting Windwaarde. De verwachting is dat deze middelen niet meer in 2024 worden uitgegeven maar in 2025. Deze middelen worden in 2024 teruggestort in deze reserve en in 2025 onttrokken.
Algemene reserve	-742	-158	0	0	Er zijn in 2024 onttrekkingen geraamd voor een aantal tijdelijke beleidsimpuls. Omdat deze middelen niet meer nodig zijn, laten wij deze terugvloeien in de algemene reserve. Daarnaast hebben eerder onttrekkingen plaatsgevonden uit de Algemene Reserve en zijn deze middelen gestort in de reserve kapitaallasten. Omdat enkele investeringen uiteindelijk goedkoper zijn uitgevallen, laten wij ook deze middelen terugvloeien in de algemene reserve.
Reserve tijdelijke beleidsimpuls	-650	650	0	0	Enkele in 2024 voorziene tijdelijke beleidsimpuls (o.a. op het gebied van de warmtetransitievisie, maatregelen R-net, onderzoekskosten organisatie en gebiedontwikkeling) zijn niet in 2024 uitgevoerd en worden naar verwachting in 2025 uitgevoerd.
Reserve flankerend beleid	-180	0	0	0	-
Reserve invoering omgevingswet	45	0	0	0	-
Reserve Sociaal domein	-26	0	0	0	-
Reserve kapitaallasten	584	-145	-145	-38	In 2024 wordt de afboeking van de restantboekwaarde van de Lindehoeve in Oud Beijerland eenmalig gedekt uit deze reserve. In 2025 en verder vervallen de afschrijvingslasten en hierdoor ook de geraamde onttrekkingen uit deze reserve.
Reserve frictie	-17	0	0	0	-
Reserve doorontwikkeling organisatie	-500	0	0	0	De niet in 2024 bestede budgetten voor de voorbereiding op de doorontwikkeling van de organisatie storten wij terug in de reserve die hiervoor bij de Zomerrapportage 2024 is gevormd. De gemaakte kosten voor dit doel hebben wij binnen de bestaande budgetten kunnen opvangen.
Reserve fractiebudget	-27	0	0	0	-
Totaal	-2.242	750	-145	-38	

Algemene toelichting op de tabel

Uit de tabel blijkt dat in 2024 voor € 2,2 mln aan middelen terugvloeien naar de reserves,. In 2025 wordt vervolgens per saldo voor € 0,8 mln aan de reserves onttrokken ter dekking van (doorgeschoven) kosten.

Uit bovenstaand overzicht blijkt dat een aantal in 2024 voorziene tijdelijke beleidsimpuls niet zijn gerealiseerd en doorschuiven naar 2025. Daarnaast zijn de bij de Zomerrapportage 2024 geraamde middelen voor de voorbereidingen op de doorontwikkeling van de organisatie nog niet nodig gebleken. Deze middelen storten wij derhalve terug in de daarvoor gevormde reserve "Doorontwikkeling organisatie". In 2025 bezien wij of deze middelen alsnog benodigd zijn.

3.12 Investeringsen

De onderstaande mutaties (bijstellingen) op de investeringskredieten zijn in deze slotrapportage verwerkt. De investeringen groter dan € 250.000 zijn, conform de uitgangspunten uit de financiële verordening, toegelicht.

Toelichting tabel

Onderstaande tabel laat zien dat sprake is van een verhoging van de investeringen van in totaal € 0,9 mln. in 2024 en een verlaging van de investeringen in 2025 (-/- € 0,8 mln, verdeeld over meerdere investeringskredieten). Deze "verschuiving" houdt met name verband met de verschuiving van de investering in de school De Bijbel, welke in tijd naar voren is gehaald. De afschrijvingslasten die met deze investeringskredieten samenhangen zijn ook (meerjarig) verwerkt (als exploitatielast) in deze slotrapportage.

(Bedragen x €1.000)

Omschrijving project	Toelichting	2024	2025	2026	2027
	-	212	0	0	0
Wagenpark (verschuiving kredieten van 2025/2026 naar 2024)	-	0	-137	0	0
	-	0	0	-60	0
Zoutelektrolyse-installatie Sportcentrum Strijen	-	60	0	0	0
Renovatie glijbaan	-	6	0	0	0
Uitbreiding school met de Bijbel	De uitbreiding van School met de Bijbel in Goudswaard naar voren gehaald omdat eerder gestart kon worden met de werkzaamheden. De planning was 2025..	642	-642	0	0
Realisatie Tiengemetenpad(K)	-	11	0	0	0
Fietspad Tiengemetenpad Hogendk-Eendrachtsweg	-	-11	0	0	0
Bypass Klaaswaal (aankop gronden / aanleg) : verschuiving in kredieten	-	200	0	0	0
	-	-200	0	0	0
Riolering Karel Doormanstraat 45jr persleiding OBL	-	0	0	0	0
Eindtotaal		920	-779	-60	0

De raad wordt door middel van deze slotrapportage gevraagd om bovengenoemde bijstellingen op de investeringskredieten te voteren.

3.13 Risico's en aandachtspunten

In deze paragraaf benoemen wij een aantal actuele ontwikkelingen. Deze kunnen mogelijk nog van invloed zijn op het geprognosticeerde jaarresultaat 2024, zoals opgenomen in hoofdstuk 1.2 Samenvattend beeld, of op de meerjarenramingen vanaf 2025.

Decembercirculaire

In december ontvangen wij de Decembercirculaire 2024 van het Rijk. Hierin kunnen nog financiële mutaties zijn opgenomen.

Projecten

Voor een aantal projecten is bij het opstellen van de Slotrapportage 2024 onduidelijk of de betreffende transacties (ondertekening overeenkomst en/of overdracht van gronden) nog in 2024 of in 2025 zal plaatsvinden. De financiële gevolgen van deze transacties verwerken wij uiteindelijk in de jaarrekening 2024 of in de Zomerrapportage 2025 (op het moment dat er duidelijkheid is of de baten en lasten van deze activiteiten in 2024 of 2025 verantwoord moeten worden).

Doorontwikkeling van de organisatie

Dit jaar is een start gemaakt met de voorbereidingen op de doorontwikkeling van de ambtelijke organisatie. Conform de bestuursopdracht die er lag, is de ambtelijke organisatie in de eerste helft van het jaar herijkt op kwaliteit, kwantiteit en inrichting. Deze herijking toonde de noodzaak om onze organisatie op een aantal onderdelen te versterken. Daarom is een plan geschreven voor de doorontwikkeling van onze organisatie. In essentie gaat het daarbij om versterking van onze sturings- en verantwoordingslijnen, het verbeteren van de bestuurlijke advisering en de versterking van de samenwerking tussen de verschillende teams- en directies. Deze professionaliseringsslag heeft als doel om bestuur en daarmee de samenleving beter te kunnen bedienen. We behouden wat goed gaat en verbeteren dat wat beter kan en beter moet.

In de tweede helft van het jaar is gefocust op de voorbereiding van de doorontwikkeling. Er is een programmateam gevormd en er is een implementatieprogramma ontwikkeld, waarbij de organisatie aan de hand van verschillende sporen wordt voorbereid op de doorontwikkeling per 1 januari 2025. Naast een kritische blik op onze processen, systemen en verschillende regelingen zijn/worden ook medewerkers via een ontwikkelprogramma voorbereid op de doorontwikkeling. Dit jaar is gestart met een programma voor management- directie en adviseurs. Tot slot is afgelopen jaar een aantal keuzes gemaakt in de detailstructuur van onze organisatie, zodat een aantal teams efficiënter en effectiever worden ingezet. Medewerkers behouden daarbij hun functie.

Het college heeft op 4 juni haar steun uitgesproken voor de doorontwikkeling. De raad wordt periodiek op de hoogte gehouden over de voortgang van de doorontwikkeling.

Opvang Oekraïense Vluchtelingen 2025

Het ministerie is voornemens om in 2025 het normbedrag naar beneden bij te stellen tot € 45 per bed per dag (2024: € 61). Voor gemeente Hoeksche Waard komt de vergoeding uit op globaal € 6,5 miljoen in 2025. Bij gelijkblijvende kosten zal er naar verwachting een voordeel resteren in 2025 van ca. € 1,1 miljoen, welke wij voor 2025 opnamen in de Slotrapportage. Wij volgen de ontwikkelingen nauwlettend en stellen budgetten zonodig bij in de Zomerrapportage 2025.

Jeugdhulp 2025

In de regio Zuid-Holland Zuid is na enige tijd van stabilisatie van de kosten voor jeugdhulp, dit jaar weer een opwaartse druk van de kosten te zien. Dit beeld ontstond al bij de 1^e burap 2024 van de SOJ en is vervolgens bevestigd bij de recentelijk verschenen 2^e burap. Ook zien wij in 2024 de effecten terug van afgesloten landelijke cao's voor zorgmedewerkers, die in 2024 eveneens een opwaartse druk gaven op de kosten.

Voor de Hoeksche Waard zien we dat we te maken hebben hogere kosten als gevolg van een aantal jeugdigen die een hoog specialistische zorgbehoefte hebben mét navenante de hoge kosten die daarbij horen. Dit alles leidt ertoe dat wij in 2024 de budgetten in onze begroting 2024 met € 2 miljoen moeten bijstellen. Dit namen wij op in deze slotrapportage (hoofdstuk 3 financiële rapportage; programma 6). Dit effect kan doorwerken op de begroting 2025 en moet als risico worden aangemerkt. Wij vinden het in dit stadium nog te vroeg om de begroting 2025 hierop al bij te stellen. Wij wachten de voorziene maatregelen af, die wij in het kader van jeugdhulp naar voren willen nemen door onze jeugdteams verder te versterken. Wij willen in 2025 sterk inzetten op deze "beweging" om op die manier dure jeugdzorg te kunnen vermijden/te kunnen reduceren. Op het moment dat SOJ haar eerste bestuursrapportage 2025 uitbrengt, bekijken wij in hoeverre genoemde maatregelen al (voldoende) in 2025 (volledig) effect hebben en in welke mate bijstelling van de budgetten in 2025 noodzakelijk is.

3.14 Overheveling budgetten

De raad heeft bij de begroting 2024 de budgetten voor 2024 vastgesteld. Een aantal activiteiten waarvoor de raad budgetten 2024 heeft toegekend, wordt naar verwachting uitgevoerd in 2025.

Om te voorkomen dat deze werkzaamheden vertraging oplopen, stellen wij voor om de budgetten, die samenhangen met deze werkzaamheden, nu al door te schuiven naar 2025, zodat deze budgetten per 1 januari 2025 direct beschikbaar zijn voor de uitvoering. Als wij dit voorstel pas bij de bestemming van het jaarrekeningresultaat 2024 aan de raad voorleggen, zijn deze budgetten pas beschikbaar in juli 2025, wat mogelijk tot vertraging leidt in de uitvoering.

Het doorschuiven van budgetten is uitsluitend onder bepaalde voorwaarden toegestaan. Het moet hierbij gaan om incidentele budgetten en projecten waarvan de werkzaamheden in 2024 zouden plaatsvinden, maar door omstandigheden nu doorschuiven naar 2025. Daarnaast dient de uitvoering aan te vangen per 1 januari 2025.

In onderstaande tabel zijn de activiteiten/budgetten opgenomen die wij in 2024 niet (volledig) kunnen uitvoeren en waarvan wij het budget doorschuiven naar 2025. Het gaat om een totaalbedrag van (afgerond) € 1,9 miljoen.

(Bedragen x €1000)

Programma	Toelichting	Totaal
0. Bestuur en ondersteuning	Werving burgemeester loopt door in 2025	-30
Totaal 0. Bestuur en ondersteuning		-30
2. Verkeer, vervoer en openbare ruimte	Vanwege capaciteitstekort konden de middelen voor Foodlab niet eerder worden uitgegeven.	-102
Totaal 2. Verkeer, vervoer en openbare ruimte		-102
4. Onderwijs	Diverse kleinere budgetoverhevelingen naar 2024	-4
Totaal 4. Onderwijs		-4
5. Sport, cultuur en recreatie	De eenmalige bijdrage ten behoeve van de fusie Goudswaardse Boys en SV Piershil tot SV Fortuna Be Quick wordt dit jaar niet meer uitbetaald en schuift door naar 2025	-115
Totaal 5. Sport, cultuur en recreatie		-115
7. Volksgezondheid en milieu	Een aantal activiteiten in het kader van duurzaamheid zijn niet (volledig) uitgevoerd in 2024. Deze werkzaamheden voeren wij uit in 2025 Hierdoor is het nodig om ook het daarbij behorende budget door te schuiven naar 2025.	-80
Totaal 7. Volksgezondheid en milieu		-80
Algemene dekkingsmiddelen, overhead, Vpb en onvoorzien	Vervanging en voorbereiding doorontwikkeling organisatie' is in 2024 gedekt binnen bestaande budgetten (o.a. vacaturruimte). Wij hevelen deze middelen over voor de inzet in 2025.	-1.118
	Het eerste deel van het onderzoek naar het Huis van de Hoeksche Waard is grotendeels uitgevoerd en ronden wij af in 2025. Hiervoor hevelen wij de resterende middelen over naar 2025.	-190
	Eerder zijn vanuit de meicirculaire van het gemeentefonds incidentele middelen beschikbaar gesteld voor capaciteitsknelpunten binnen Werkbedrijf. Deze middelen zijn in 2024 niet besteed en hevelen wij over naar 2025.	-143
	Ivm diverse personele wisselingen binnen team Vastgoed en bij Bres, heeft de verduurzaming van de gemeentelijke panden tijdelijk stil gestaan. Deze gaat in 2025 extra opgepakt worden. Om die reden schuiven wij het budget door naar 2025.	-100
Totaal Algemene dekkingsmiddelen, overhead, Vpb en onvoorzien		-1.551
Eindtotaal		-1.882

Bijlagen

Bijlage 1: Administratieve begrotingswijziging

Onderstaande tabel bevat de administratieve begrotingswijziging oftewel de budget neutrale begrotingswijziging (verschuivingen tussen programma's) die in de begroting zijn doorgevoerd. Via een budgettaire neutrale wijziging worden betreffende budgetten op het juiste taakveld verantwoord.

(Bedragen x 1.000)

Programma	Soort	Taakveld	2024	2025	2026	2027	2028	
0. Bestuur en ondersteuning	Lasten	0.1 Bestuur 0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	-114	0	0	0	0	
	Totaal Lasten Onttrekkingen reserves		70 -44	-108 -108	-104 -104	-104 -104	3 3	
		0.2 Burgerzaken 0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	35	0	0	0	0	
	Totaal Onttrekkingen reserves		-60 -25	108 108	108 108	108 108	0 0	
		0.3 Beheer overige gebouwen en gronden						
	Stortingen reserves		-323	0	0	0	0	
	Totaal Stortingen reserves		-323	0	0	0	0	
	Totaal 0. Bestuur en ondersteuning			-392	0	3	3	3
1. Veiligheid	Lasten Totaal Lasten	1.2 Openbare orde en veiligheid	1 1	0 0	0 0	0 0	0 0	
Totaal 1. Veiligheid			1	0	0	0	0	
2. Verkeer, vervoer en openbare ruimte	Lasten	2.1 Verkeer en vervoer	-153	-215	-240	-240	0	
		2.2 Parkeren	258	245	270	270	0	
		2.3 Recreatieve havens	-0	0	0	0	0	
		2.4 Economische havens en waterwegen	2	0	0	0	0	
		2.5 Openbaar vervoer	-50	-50	-50	-50	0	
		5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	37	50	50	50	0	
		7.2 Riolering	29	0	0	0	0	
		7.5 Begraafplaatsen en crematoria	2	0	0	0	0	
		Totaal Lasten Onttrekkingen reserves	124	30	30	30	0	
		Totaal Onttrekkingen reserves						
	Stortingen reserves	2.1 Verkeer en vervoer	264	0	0	0	0	
		5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-264	0	0	0	0	
	Totaal Stortingen reserves		-264	0	0	0	0	
	Totaal 2. Verkeer, vervoer en openbare ruimte			124	30	30	30	0
	3. Economie	Lasten	3.1 Economische ontwikkeling	17	0	0	0	0
			3.4 Economische promotie	-0	0	0	0	0
Totaal Lasten			17	0	0	0	0	
Totaal 3. Economie			17	0	0	0	0	
4. Onderwijs	Lasten	4.1 Openbaar basisonderwijs	0	0	0	0	0	
		4.2 Onderwijshuisvesting	-4	0	3	3	3	
	Totaal Lasten		-4	0	3	3	3	
Totaal 4. Onderwijs			-4	0	3	3	3	

Programma	Soort	Taakveld	2024	2025	2026	2027	2028
5. Sport, cultuur en recreatie	Lasten	5.1 Sportbeleid en activering	0	108	108	108	0
		5.2 Sportaccommodaties	-12	7	7	7	-4
		5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-0	0	-6	-6	-6
		5.5 Cultureel erfgoed	10	0	0	0	0
		5.6 Media	-16	0	0	0	0
		Totaal Lasten	-18	116	109	109	-10
		Onttrekkingen reserves	0	-108	-108	-108	0
		Totaal Onttrekkingen reserves	0	-108	-108	-108	0
		Stortingen reserves	323	0	0	0	0
		Totaal Stortingen reserves	323	0	0	0	0
Totaal 5. Sport, cultuur en recreatie			305	8	2	2	-10
6. Sociaal domein	Lasten	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	261	270	270	270	270
		6.3 Inkomensregelingen	64	0	0	0	0
		6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	64	65	65	65	0
		6.71a Hulp bij het huishouden (WMO)	-270	-270	-270	-270	-270
		6.71b Begeleiding (WMO)	-64	-65	-65	-65	0
		6.81b Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	15	0	0	0	0
		Totaal Lasten	70	0	0	0	0
		Onttrekkingen reserves	60	0	0	0	0
		Totaal Onttrekkingen reserves	60	0	0	0	0
		6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	60	0	0	0	0
Totaal 6. Sociaal domein			130	0	0	0	0
7. Volksgezondheid en milieu	Lasten	7.1 Volksgezondheid	-15	0	0	0	0
	Totaal Lasten		-15	0	0	0	0
Totaal 7. Volksgezondheid en milieu			-15	0	0	0	0
8. Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening	Lasten	8.1 Ruimte en leefomgeving	51	0	0	0	0
	Totaal Lasten		51	0	0	0	0
Totaal 8. Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening			51	0	0	0	0
Algemene dekkingsmiddelen, overhead, Vpb en onvoorzien	Lasten	0.4 Overhead	-39	-26	-26	-26	4
		0.5 Treasury	-142	-12	-12	-12	0
		Totaal Lasten	-182	-38	-38	-38	4
		Onttrekkingen reserves	-35	0	0	0	0
		Totaal Onttrekkingen reserves	-35	0	0	0	0
			-35	0	0	0	0
Totaal Algemene dekkingsmiddelen, overhead, Vpb en onvoorzien			-217	-38	-38	-38	4
Eindtotaal			0	-0	-0	-0	0

Bijlage 2: Begrotingswijziging

Onderstaande tabel bevat de begrotingswijziging (excl. de administratieve wijzigingen uit bijlage 1) behorend bij deze Slotrapportage, bestaande uit de mutaties in de exploitatie (baten, lasten, stortingen in reserves en onttrekkingen uit reserves) en de mutaties op de investeringen (investeringskredieten) zoals opgenomen in hoofdstuk 3 van deze Slotrapportage.

Exploitatie

Onderstaande tabel bevat de begrotingswijziging van de exploitatiebudgetten. De toename van de kosten/verlaging van de baten zijn hierbij weergegeven als -/+. De toename van de baten/afname van de kosten zijn weergegeven als +/.

Bedragen x €1.000

Programma	Soort	Taakveld	2024	2025	2026	2027	2028
0. Bestuur en ondersteuning	Baten	0.1 Bestuur	297	0	0	0	0
		0.2 Burgerzaken	626	340	400	400	300
	Totaal Baten		923	340	400	400	300
	Lasten	0.1 Bestuur	-1.399	-80	0	0	0
		0.2 Burgerzaken	-286	-345	-390	-390	-290
		0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	-78	0	0	0	0
	Totaal Lasten		-1.763	-425	-390	-390	-290
	Onttrekkingen reserves	0.1 Bestuur	-50	50	0	0	0
		0.2 Burgerzaken	-35	35	0	0	0
	Totaal Onttrekkingen reserves		-85	85	0	0	0
	Stortingen reserves	0.1 Bestuur	-245	0	0	0	0
	Totaal Stortingen reserves		-245	0	0	0	0
Totaal 0. Bestuur en ondersteuning			-1.170	0	10	10	10
1. Veiligheid	Baten	1.1 Crisisbeheersing en brandweer	291	0	0	0	0
		1.2 Openbare orde en veiligheid	-44	0	0	0	0
	Totaal Baten		247	0	0	0	0
	Lasten	1.1 Crisisbeheersing en brandweer	-346	0	0	0	0
		1.2 Openbare orde en veiligheid	12	9	0	0	0
	Totaal Lasten		-333	9	0	0	0
	Onttrekkingen reserves	1.2 Openbare orde en veiligheid	0	-9	0	0	0
	Totaal Onttrekkingen reserves		0	-9	0	0	0
	Stortingen reserves	1.2 Openbare orde en veiligheid	0	9	0	0	0
	Totaal Stortingen reserves		0	9	0	0	0
Totaal 1. Veiligheid			-86	9	0	0	0
2. Verkeer, vervoer en openbare ruimte	Baten	2.1 Verkeer en vervoer	418	0	0	0	0
		2.2 Parkeren	57	45	0	0	0
		5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-25	-30	-30	-30	-30
		7.2 Riolerings	-763	1.070	0	0	0
		7.3 Afval	522	0	0	0	0
		7.5 Begraafplaatsen en crematoria	-25	100	75	50	50
	Totaal Baten		185	1.185	45	20	20
	Lasten	2.1 Verkeer en vervoer	-430	-80	-80	-80	-80
		2.3 Recreatieve havens	0	0	0	0	0
		2.4 Economische havens en waterwegen	-4	0	0	0	0
		2.5 Openbaar vervoer	197	26	26	26	26
		5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	402	-61	141	141	141
		7.2 Riolerings	-306	0	0	0	0
		7.3 Afval	-281	0	0	0	0
		7.5 Begraafplaatsen en crematoria	50	-78	-53	-28	-28
	Totaal Lasten		-372	-193	34	59	59
	Onttrekkingen reserves	2.1 Verkeer en vervoer	-6	0	0	0	0
		2.5 Openbaar vervoer	-260	0	0	0	0

Programma	Soort	Taakveld	2024	2025	2026	2027	2028
		5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-203	100	0	0	0
	Totaal						
	Onttrekkingen reserves		-469	100	0	0	0
	Stortingen reserves	2.5 Openbaar vervoer	130	0	0	0	0
		5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	4	0	0	0	0
	Totaal Stortingen reserves		134	0	0	0	0
Totaal 2. Verkeer, vervoer en openbare ruimte			-523	1.091	79	79	79
3. Economie	Lasten	3.1 Economische ontwikkeling	269	0	0	0	0
		3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	66	-30	0	0	0
		3.4 Economische promotie	61	0	0	0	0
	Totaal Lasten		396	-30	0	0	0
	Onttrekkingen reserves	3.1 Economische ontwikkeling	-93	0	0	0	0
		3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-30	30	0	0	0
	Totaal Onttrekkingen reserves		-123	30	0	0	0
	Stortingen reserves	3.1 Economische ontwikkeling	46	0	0	0	0
	Totaal Stortingen reserves		46	0	0	0	0
Totaal 3. Economie			320	0	0	0	0
4. Onderwijs	Baten	4.2 Onderwijshuisvesting	-918	-5	-5	-5	-5
		4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	308	639	639	10	10
	Totaal Baten		-610	634	634	5	5
	Lasten	4.2 Onderwijshuisvesting	837	-16	0	0	0
		4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-113	-530	-542	37	37
	Totaal Lasten		725	-546	-542	37	37
	Onttrekkingen reserves	4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-36	-16	0	0	0
	Totaal Onttrekkingen reserves		-36	-16	0	0	0
	Stortingen reserves	4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	26	0	0	0	0
	Totaal Stortingen reserves		26	0	0	0	0
Totaal 4. Onderwijs			104	72	92	42	42
5. Sport, cultuur en recreatie	Baten	5.1 Sportbeleid en activering	-3	20	17	0	0
		5.2 Sportaccommodaties	-7	-9	-9	-9	-9
		5.6 Media	105	0	0	0	0
	Totaal Baten		96	11	8	-9	-9
	Lasten	5.1 Sportbeleid en activering	196	-135	-17	31	50
		5.2 Sportaccommodaties	-226	10	10	10	10
		5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-9	200	0	0	0
		5.4 Musea	0	0	0	0	0
		5.5 Cultureel erfgoed	44	0	0	0	0
		5.6 Media	-105	0	0	0	0
	Totaal Lasten		-99	75	-7	41	60
	Onttrekkingen reserves	5.2 Sportaccommodaties	102	0	0	0	0
		5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-9	0	0	0	0
		5.5 Cultureel erfgoed	-8	0	0	0	0
	Totaal Onttrekkingen reserves		85	0	0	0	0
	Stortingen reserves	5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	9	0	0	0	0
	Totaal Stortingen reserves		9	0	0	0	0
Totaal 5. Sport, cultuur en recreatie			90	86	1	32	51
6. Sociaal domein	Baten	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	-351	6.405	-186	-200	-200
		6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	175	0	0	0	0
		6.3 Inkomensregelingen	819	970	0	0	0
		6.4 Begeleide participatie	-71	0	0	0	0
		6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	45	45	0	0	0
		6.71b Begeleiding (WMO)	-11	-11	0	0	0
		6.81b Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	35	0	0	0	0
	Totaal Baten		640	7.408	-186	-200	-200
	Lasten	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	1.749	-5.662	307	213	213

Programma	Soort	Taakveld	2024	2025	2026	2027	2028		
		6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	-164	0	0	0	0		
		6.3 Inkomensregelingen	-570	-870	0	0	0		
		6.4 Begeleide participatie	159	0	0	0	0		
		6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	-219	30	30	30	30		
		6.71a Hulp bij het huishouden (WMO)	-74	0	0	0	0		
		6.71b Begeleiding (WMO)	-108	-50	-50	-50	-50		
		6.71c Dagbesteding (WMO)	14	2	4	4	4		
		6.71d Overige maatwerkarrangementen (WMO)	45	45	45	45	45		
		6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	63	0	0	0	0		
		6.72a Jeugdhulp begeleiding	-279	-120	0	0	0		
		6.72b Jeugdhulp behandeling	-660	0	0	0	0		
		6.72c Jeugdhulp dagbesteding	-42	0	0	0	0		
		6.72d Jeugdhulp zonder verblijf overig	21	0	0	0	0		
		6.73a Pleegzorg	597	0	0	0	0		
		6.73b Gezinsgericht	-547	0	0	0	0		
		6.73c Jeugdhulp met verblijf overig	670	0	0	0	0		
		6.74a Jeugdhulp behandeling GGZ zonder verblijf	-802	0	0	0	0		
		6.74b Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	-590	0	0	0	0		
		6.74c Gesloten plaatsing	-30	0	0	0	0		
		6.81b Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	423	365	117	82	82		
		6.82a Jeugdbescherming	-300	0	0	0	0		
		6.82b Jeugdreclassering	-52	0	0	0	0		
		Totaal Lasten	-696	-6.260	453	324	324		
		Onttrekkingen reserves		6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	-170	303	-145	-38	-38
				6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	60	0	0	0	0
				6.81b Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	-118	-170	0	0	0
				Totaal Onttrekkingen reserves	-228	133	-145	-38	-38
		Storting reserves		6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	68	0	0	0	0
				6.81b Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	59	85	0	0	0
				Totaal Storting reserves	127	85	0	0	0
		Totaal 6. Sociaal domein			-157	1.367	122	86	86
		7. Volksgezondheid en milieu	Baten	7.1 Volksgezondheid	-139	17	11	-3	-3
			Totaal Baten	7.4 Milieubeheer	-255	2.238	0	0	0
				-394	2.254	11	-3	-3	
			Lasten	7.1 Volksgezondheid	-12	-24	-18	-79	-79
				7.4 Milieubeheer	176	-2.438	-20	-20	-20
			Totaal Lasten	165	-2.462	-38	-99	-99	
			Onttrekkingen reserves	7.4 Milieubeheer	-705	100	0	0	0
			Totaal Onttrekkingen reserves	-705	100	0	0	0	
			Storting reserves	7.4 Milieubeheer	302	0	0	0	0
			Totaal Storting reserves	302	0	0	0	0	
		Totaal 7. Volksgezondheid en milieu			-632	-107	-27	-102	-102
		8. Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening	Baten	8.1 Ruimte en leefomgeving	-205	1.429	8	8	8
				8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	140	0	0	0	0
				8.3 Wonen en bouwen	-1.121	322	0	0	0
			Totaal Baten	-1.186	1.751	8	8	8	
	Lasten		8.1 Ruimte en leefomgeving	19	-873	0	0	0	
			8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	-110	0	0	0	0	
			8.3 Wonen en bouwen	1.121	0	0	0	0	
	Totaal Lasten		1.030	-873	0	0	0		
Onttrekkingen reserves	8.1 Ruimte en leefomgeving		45	0	0	0	0		
Totaal Onttrekkingen reserves	45		0	0	0	0			
Storting reserves	8.1 Ruimte en leefomgeving		18	-45	0	0	0		

Programma	Soort	Taakveld	2024	2025	2026	2027	2028
		8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	3	0	0	0	0
	Totaal Stortingen reserves		21	-45	0	0	0
Totaal 8. Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening			-89	833	8	8	8
Algemene dekkingsmiddelen, overhead, Vpb en onvoorzien	Baten	0.4 Overhead	242	71	0	0	0
		0.5 Treasury	270	210	210	210	210
		0.61 OZB woningen	-39	0	0	0	0
		0.62 OZB niet-woningen	549	0	0	0	0
		0.64 Belastingen overig	30	0	0	0	0
		0.7 Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	1.546	-116	-16	184	384
	Totaal Baten		2.598	165	194	394	594
	Lasten	0.4 Overhead	2.353	-2.179	-303	-245	-245
		0.5 Treasury	172	-3	-2	-2	-2
		0.61 OZB woningen	134	0	0	0	0
		0.64 Belastingen overig	-17	0	0	0	0
		0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	72	0	0	0	0
	Totaal Lasten		2.714	-2.182	-305	-246	-246
	Onttrekkingen reserves	0.10 Mutaties reserves	0	-148	0	0	0
		0.4 Overhead	-1.025	362	0	0	0
	Totaal Onttrekkingen reserves		-1.025	214	0	0	0
	Stortingen reserves	0.4 Overhead	-121	64	0	0	0
	Totaal Stortingen reserves		-121	64	0	0	0
Totaal Algemene dekkingsmiddelen, overhead, Vpb en onvoorzien			4.166	-1.740	-111	148	348
Eindtotaal			2.023	1.611	174	303	522

Investeringsen / financiële vaste activa

Onderstaande tabel bevat de begrotingswijziging van de mutaties in de investeringen

Bedragen x €1.000

Omschrijving investering	Soort	2024	2025	2026	2027	2028
Wagenpark	Lasten	212	0	0	0	0
Wagenpark	Lasten	0	-137	0	0	0
Wagenpark	Lasten	0	0	-60	0	0
Zoutelektrolyse-installatie Sportcentrum Strijen	Lasten	60	0	0	0	0
Renovatie glijbaan	Lasten	6	0	0	0	0
Uitbreiding school met de Bijbel	Lasten	642	-642	0	0	0
Realisatie Tiengemetenpad	Lasten	11	0	0	0	0
Fietspad Tiengemetenpad Hogendk-						
Eendrachtsweg	Lasten	-11	0	0	0	0
Bypass Klaaswaal (grond)	Lasten	200	0	0	0	0
Bypass Klaaswaal (aanleg)	Lasten	-200	0	0	0	0
Riolering Karel Doormanstraat 45jr						
persleiding OBL	Baten	-250	0	0	0	0
	Lasten	250	0	0	0	0
Eindtotaal		920	-779	-60	0	0